

بررسی آسیب‌های اجتماعی و شبکه‌های مجازی در بین دانش آموزان و نوجوانان

شهلا اسوار^۱، دکتر کاظم حسنی^۲

۱- دانشجوی رشته علوم تربیتی دانشگاه پیام نور مریوان

علم دوره‌ی ابتدایی دبستان دخترانه شاهد مریوان

چکیده

آسیب‌های اجتماعی به عنوان اعمالی که هنجارهای جامعه را مورد تعریض قرار می‌دهد و نظام اجتماعی را تهدید می‌کنند در هر جامعه ای حائز اهمیت جدی هستند و امروزه پیشرفت شبکه‌های اجتماعی باعث افزایش آسیب‌های اجتماعی در بین دانش آموزان و نوجوانان شده است. شبکه‌های اجتماعی باعث افت تحصیلی، خشونت و افسردگی و... می‌شود و این موارد نگرانی مدارس و والدین را افزایش می‌دهد. به دلیل اهمیت این موضوع، محقق در این پژوهش به بررسی آسیب‌های اجتماعی و شبکه‌های مجازی، تاثیر شبکه‌های اجتماعی بر دانش آموزان و راههای پیشگیری از آسیب‌های اجتماعی پرداخته است. محقق از روش توصیفی تحلیلی و جهت‌گردآوری داده‌ها از روش کتابخانه‌ای همراه با مصاحبه و مشاهده استفاده کرده است.

کلمات کلیدی: آسیب‌های اجتماعی، شبکه‌های مجازی، دانش آموزان و نوجوانان.

مقدمه بیان مساله

آسیب‌های اجتماعی به دسته‌ای از نابسامانی‌ها و ناهنجاری‌های رفتاری افراد یک جامعه چه بصورت فردی و یا جمعی اطلاق می‌شوند که ریشه در بی‌نظمی‌ها، کژکاری‌های پدیده‌های اجتماعی و پیامدهای نامطلوب آنها دارد. این آسیب‌ها غالباً باعث رنجش روانی، جسمی و مادی اقشار خاص و آسیب‌پذیر جامعه می‌شوند. همچین می‌توان گفت که: به هر نوع عمل فردی یا جمعی گفته می‌شود که در راستای اصول اخلاقی و قواعد عام عمل جمعی یا غیررسمی جامعه محل فعالیت کنشگران قرار نمی‌گیرد و در نتیجه با منع قانونی و یا قبح اخلاقی و اجتماعی روبه رو می‌گردد (نوایی نژاد، ۱۳۷۱).

آسیب‌های اجتماعی به مفهوم رفتاری است که به طریقی با انتظارهای مشترک اعضای یک جامعه سازگاری ندارد و بیشتر افراد آن را ناپسند و نادرست می‌دانند در واقع هر جامعه از اعضای خود انتظار دارد از ارزشها و هنجارها تبعیت کنند اما همواره عده‌ای پیدا می‌شوند که پاره‌ای از این ارزشها و هنجارها را رعایت نمی‌کنند، جامعه افرادی که هماهنگ و همساز با ارزشها و هنجارها باشند سازگار یا همنوا و اشخاصی را که بر خلاف آنها رفتار می‌کنند نا سازگار یا نا همنوا می‌خوانند از میان افراد ناهنجار کسی که رفتار ناهنجار را زودگذر نباشد و دیرگاهی دوام آورد، کجرو یا منحرف نامیده می‌شود و رفتار او را انحراف اجتماعی یا آسیب اجتماعی می‌خوانند. جامعه شناسی و جرم شناسی متوجه آن دسته از نقض هنجار رهاست که توسط عده‌ی زیادی از مردم گناه تلقی می‌گردد از این رو انحراف یا آسیب اجتماعی به رفتارهای اتلاف می‌گردد که هنجارهای اجتماعی را نقض کرده و در نتیجه از نظر تعداد بسیار ری از مردم قابل نکوهش است. گسترش روز افرون آسیب‌های اجتماعی (ترک تحصیل، فرار از مدرسه، اعتیاد، سرقت، تشکیل گروههای معارض و ونالیسم...) به ویژه در سال‌های اخیر در بین دانش آموزان و همچنین شیوع مفسدۀ های آشکار و پنهان، افزایش قابل توجه بزهکاری‌ها و کزروی‌های اجتماعی و آلودگی به مواد مخدر، به ویژه در میان جوانان و نوجوانان جامعه مستلزم تعمق و چاره‌اندیشی اساسی است (صدقی سروستانی، ۱۳۸۶).

رشد و تنوع آسیب‌ها در شهرهای بزرگ خصوصاً کلان شهرها از جمله تهران به واسطه شرایط خاص: افزایش روز افزون جمعیت،